

Sesalci

- sesalci so zelo raznovrstna skupina vretenčarjev in jih razvrščamo v skoraj 30 skupin (redov) npr.: kiti, glodavci, zveri, primati, zajci, netopirji, kopitarji...

SESALCI

Njihove osnovne značilnosti so:

- razmnoževanje: spolno, notranja oploditev, zarodek se razvija v maternici (hrani se preko popkovine); samica koti žive mladiče; mladiči sesajo mleko pri samici (glej učbenik str.144)
- imajo stalno telesno temperaturo,
- koža kopenskih sesalcev je pokrita z dlako; koža vodnih sesalcev pa ima podkožno tolščo (toplotni izolator)
- imajo notranje koščeno ogrodje (hrbtenico iz vretenc).

GIBANJE SESALCEV

Sesalci imajo štiri okončine, ki so prilagojene gibanju.

Glede na to, kje se gibljejo jih lahko razvrstimo v tri skupine:

- *leteči sesalci; (edina skupina sesalcev, ki lahko aktivno letijo, so netopirji),*
- *kopenski sesalci, (volk, ovca ...)*
- *vodni sesalci, (kit, delfin ...)*

Uravnavanje telesne temperature

Za sesalce je značilna stalna telesna temperatura, zato so lahko dejavni tudi pri skrajno nizkih ali visokih temperaturah.

To je sesalcem omogočilo, da so naselili vsa glavna življenjska okolja. Danes poseljujejo sesalci skoraj celotno površje Zemlje, le notranjost [Antarktike](#) je brez njih.

Za ohranjanje telesne toplote (kot toplotni izolator) jim služi dlaka, če dlake nimajo, pa podkožna tolšča.

PREHRANJEVANJE SESALCEV

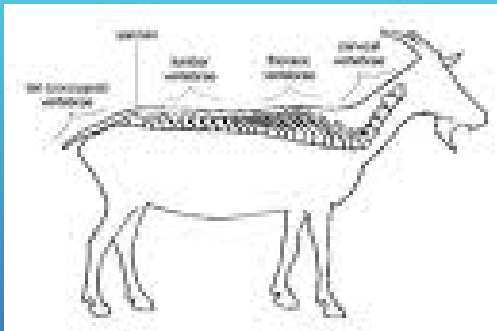
Za vzdrževanje stalne telesne temperature je potrebno veliko energije, ki jo sesalcem zagotovi izdatna hrana.

- *Mesojedi* plenijo (lev, ris, volk ...).
- *Rastlinojedi* se hranijo z rastlinami
- *Vsejedi* uživajo rastlinsko in živalsko hrano.

Sesalci so vretenčarji

- Hrbtenico imajo sestavljeno iz vretenc.
- Hrbtenica daje telesu oporo in omogoča gibljivost.

DIHANJE

- vsi sesalci dihajo s **PLJUČI**;
(vodni sesalci morajo po zrak na površino vode)

ČUTILA

- imajo dobro razvite oči (nekateri dobro vidijo tudi ponoči)
- izredno dobro vohajo (pri veliko vrstah je vonj pomemben tudi za sporazumevanje)
- večina tudi dobro sliši (proizvajajo različne glasove)

Zimsko spanje - hibernacija

Mnogi sesalci v hladnem letnem času varčujejo z energijo, tako da zapadejo v zimsko spanje. Telesna temperatura in presnova se jim močno znižata. V takšnem stanju se postijo, živijo pa na račun nakopičenih maščobnih zalog. Večji sesalci (medved) ne pozna pravega zimskega spanja, saj ostaja njihova telesna temperatura visoka in se zato tudi hitro prebudijo.

Razum in družbeni odnosi

- Veliki možgani so se pri sesalcih izredno razvili, zato se pri njihovem vedenju pojavlja učenje.
- Sesalci se sporazumevajo z vonjalnimi sporočili, ki jih izločajo iz žlez. Sporazumevajo se tudi z dotiki, zapletena sporočila pa si izmenjujejo tudi z glasovi.
- Vključevanje v skupnost se začne že ob rojstvu. Nekateri sesalci pridejo v stik z vrstniki samo med parjenjem in ob vzreji zaroda, številni pa se družijo včasne ali trajne skupnosti.

SESALCI - ZANIMIVOSTI

* Najhitrejši kopenski sesalec je gepard,
doseže lahko hitrost 115 km/h, skoči sedem metrov daleč in
pospeši na 72km/h v dveh sekundah.

https://www.youtube.com/watch?v=xaV1_M2j200

http://www.youtube.com/watch?v=dayV3F_1vRk&feature=fvw

SESALCI - ZANIMIVOSTI

- * Najmanjši sesalec na svetu je tajski netopir, tehta samo 2 grama in je dolg 3,5 cm.

SESALCI - ZANIMIVOSTI

- * Največji sesalec na Zemlji je sinji kit, dolg je lahko 30m in tehta 140 ton.

<http://www.mojvideo.com/video-najvecja-zival-na-svetu/9381a4ac0d3a1e4355b4>

- * Najbolj pametni vodni sesalci so delfini.

<http://www.youtube.com/watch?v=Nsk4u0IMmTE&feature=fvsr>

